

Motion till riksdagen 2021/22:4767

av **Janine Alm Ericson (MP)**

med anledning av prop. 2021/22:252 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om kompensation för höga drivmedelskostnader.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödet till jordbruket bör inkludera vallstöd och för att nå de mindre lantbrukarna ska även jordbruk med mindre än tre djurenheter inkluderas i stödet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurstödet ska delas ut som två olika nivåer, en högre nivå för djur som betar, bökar eller pickar utomhus under betesperioden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU-medlen från krisreserven bör gynna ekologiska brukningsmetoder och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödet till fisket bör gynna det kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.

Kompensation för höga drivmedelskostnader

Det finns människor i Sverige som är helt beroende av att ta bilen långa sträckor till arbetet och som har svårt att klara de utgiftsökningar vi nu ser, men det gäller inte alla som äger en bil. Den lag om kompensation för höga drivmedelskostnader som regeringen lagt fram gynnar inte i första hand de som har svårast att få ekonomin att gå ihop. I stället går den allra största delen av pengarna till relativt rika personer i de stora och medelstora städernas ytterkanter. Dessa personer har typiskt sett möjlighet att åka

mindre bil till förmån för kollektivtrafik och cykel och har dessutom i genomsnitt större ekonomiska marginaler.

Regeringen har gått fram med ett förslag till lag om kompensation för höga drivmedelskostnader, som både ökar utsläppen och spår på klyftorna. Det är anmärkningsvärt i en tid då Sveriges utsläpp behöver minska med 20 procent per år för att Sverige ska nå målen satta i Parisavtalet. Naturvårdsverket, en viktig instans i Sveriges miljö- och klimatarbete, avstyrker förslaget eftersom det motverkar de långsiktiga styrsignaler som miljö- och klimatpolitiken behöver.

Att ge ett generellt bidrag till alla som äger en bil är mycket märklig fördelningspolitik. I kronor sker den största ökningen i de högre inkomstdecilerna; mycket av det statliga stödet läggs alltså på inkomstgrupper som redan har resurser. Konsekvensen är att stödåtgärderna som regeringen genomför är otillräckliga för dem som behöver dem och onödiga för många som inte behöver dem. Det är varken bra klimatpolitik eller bra krispolitik.

Miljöpartiet vill hellre se riktade stöd till de privatpersoner som behöver det mest. Landsbygden drabbas hårt av ökade bränslepriser då man i regel behöver köra längre och har sämre tillgång till kollektivtrafik. För att underlätta livet på landsbygden har vi därför föreslagit ett engångsbidrag till alla boende i stödområde 1, 2 och 3 och en utökning av den generella sänkning av inkomstskatten som vi i regering införde för stödområde 1 och 2. Ett snabbt sätt att bli kvitt beroendet av bränslen är att byta till elbil. För att ge landsbygden ytterligare incitament att göra detta byte vill vi höja elbilbonusen med 10 000 kronor i stödområde 1, 2 och 3, införa en skrotningspremie och avsätta medel till att bygga 100 000 nya laddpunkter för elbilar. Även kollektivtrafiken drabbas av högre priser och vi vill därför avsätta ett stöd till den för att undvika prisökningar. De som har lägre inkomster lägger större andel av sin inkomst på mat. En tillfällig sänkning av matmomsen är därför ett bra sätt att skapa lite mer andrum i privatekonomin.

Dessa riktade stöd skulle, till skillnad från regeringens förslag, innebära att de som verkligen behöver ekonomisk hjälp får det. Det är också, till skillnad från regeringens förslag, politik som inte motarbetar de klimatmål Sverige har förbundit sig att uppfylla. Det är både bra klimatpolitik och bra krispolitik.

Riktade stöd till jordbruket

Jordbruket, skogsbruket, vattenbruket och fisket är mycket viktiga näringar i Sverige. De behövs för att på ett hållbart sätt försörja oss med livsmedel, material och energi. De näringarna är också viktiga för omställningen till en fossilfri ekonomi.

Jordbruket spelar en viktig roll i omställningen genom att bidra till lokal matproduktion, biologisk mångfald och klimatlösningar. Jordbruket befinner sig sedan länge i ett pressat läge där nedläggningar av jordbruk fortsätter att vara ett stort problem. Jordbruket behöver därför stöd under en överskådlig framtid. Miljöpartiet föreslår ett stöd till lantbruket med inriktning mot djurhållnings- och vallstöd om totalt 1,5 miljarder. Mjölk, gris, nötkött, matfågel och ägg ska inkluderas. För att också nå de mindre lantbrukarna inkluderas även jordbruk med mer än tre djurenheter. Djurstödet ska delas ut som två olika nivåer – en högre nivå för djur som betar, bökar eller pickar utomhus under betesperioden. En biopremie enligt utredningen Vägen mot ett fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67) ska inkluderas i denna stödnivå. Dessutom bör Norrlandsstödet utökas, och EU-medlen från krisreserven bör gynna ekologiska brukningsmetoder.

Därutöver måste ett jordbruksavdrag införas, men med tydlig miljöstyrning. Regeringen bör redan nu ge Skatteverket i uppdrag att ta fram förslag till ny lagstiftning för att korta ledtiderna i införandet av förslaget.

Stöd till fisket bör gynna det kustnära fisket. De kustnära fiskarna har under en lång tid mött stora svårigheter gällande tillgången på fisk. Det har inte det stora industrifisket gjort, och industrifisket har haft goda intäkter, ett ohållbart fiske till trots. Situationen för sill och strömming längs våra kuster är oerhört allvarlig. Staten bör inte subventionera ohållbara näringar.

Janine Alm Ericson (MP)